

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni javek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za izvenredne Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3204, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ITALIJA SNUBI FRANCIO

Po neuspelih akcijah v Londonu in Berlinu išče sedaj Rim zopet zaslombe v Parizu — Francija odklanja sporazum na škodo svojih zaveznikov

Rim, 2. maja. r. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih ne prikrivajo več, da je bilo potovanje francoskega zunanjega ministra Barthouja v Varšavo in Prago izredne politične važnosti. Po informacijah se je v Varšavi in Pragi obširno govorilo tudi o podunavskem problemu, na katerem je Italija izredno zainteresirana in ki tvori osrednjo točko italijanske diplomatske akcije v zadnji dobi. Vedno bolj se izraža sedaj v rimskih krogih želja, da bi Barthou posetil tudi Rim in slišal mnenje italijanske vlade v tem vprašanju. Pri tem se zlasti poudarja, da so v zadnjih mesecih posetili Rim številni ministri in odgovorni državniški vseh močih držav, samo francoskega ministra ni bilo med njimi. Tudi »Popolo d'Italia« se zavzema za to, da bi italijanska vlada oficijelno povabila Barthouja v Rim ter piše, da bi bil tak poset spričo sedanjih okoliščin dalekosežnega pomena za obe državi. Oseba izmenjava misli bi v veliki meri pripomogla do tesnejšega zblizanja in rešitvi mnogih problemov, ki so sedaj na dnevnem redu mednarodne politike. Za Italijo bi bilo to še posebno važno, ker bi mogla samo na ta način ohraniti svojo politično ravnotežjo. List naglašja, da Italija noče biti niti frankofilska, niti germanofilska, marveč da ji gre le za njene lastne interese. Prav zaradi tega nima no-

benega razloga voditi politiko proti Franciji, pač pa mnogo razlogov, da gre v sporazumu s Francijo. V mnogih vprašanjih imata skupne interese. Zato pač ne bi bilo težko najti sporazum, ki bi ojačal položaj obeh držav. Tak sporazum pa bi tudi zelo pospešil rešitev zamotanih mednarodnih problemov.

Pariz, 2. maja. r. V tukajšnjih političnih krogih z zadovoljstvom beležijo preokret, ki je nastal v rimskih krogih po povratku Barthouja iz Varšave in Prage in vidi v tem znak, da se pripravljata Italija na preorientacijo v pogledu svoje politike v Srednji Evropi in na Balkanu.

Dočim je Italija doslej zasledovala v tem delu Evrope svoje čisto posebne cilje, je morala v zadnji dobi spoznati, da ta akcija italijanske diplomacije ne bo imela uspeha. Zato išče sedaj sporazuma s Francijo, ki je s potovanjem Barthouja v Prago in Varšavo ter po posetu predstavnikov Male antante v Parizu svoje zavezništvo še ojačala. V pariških krogih niso bili nikdar nenaklonjeni sporazumu z Rimom, toda slej ko prej naglašajo, da Francija ne bi mogla skleniti nobenega sporazuma, ki bi šel na račun njenih zaveznikov. To je pokazala že o priliki famoznega četvernega pakta in bo tej politiki ostala zvesta tudi v bodoče.

Pariz, 2. maja. AA. Hlavas poroča: »Excelsior« piše, da bo zunanji minister Barthou bržčas izpopolnil svoje potovanje v Varšavo in Prago z obiskom Bukarešte. Po vsej verjetnosti se bo g. Barthou pri tej priliki ustavil na povratku tudi v Beogradu.

»Ere Nouvelle« piše v zvezi z avstrijskim problemom, da bo g. Barthou po obisku Beograda in Bukarešte po vsej priliki odpotoval tudi v Rim. List misli, da bi se pred tem ulegel obiskati italijansko prestolnico tudi češkoslovaški minister dr. Beneš. Vendar v dobro poučenih krogih mislijo, da je za zdaj še preuranjeno govoriti o Barthoujevem obisku v Rimu.

»Echo de Paris« meni, da je italijanski državni podtikanik za zunanje zadeve Suvich na vožnji čez Pariz v London izrazil g. Doumergu željo, naj bi se g. Barthou po obhodu Beograda in Bukarešte, ogledal tudi v Rimu. Samo po sebi se razume, pravi list, da bi mogla francoska vlada le pozdraviti takšen načrt, če bi vedela, da bi kakorkoli pripomogel k spravi med francoskimi in italijanskimi interesi. Toda Barthoujevo potovanje v Rim v nobenem primeru ne bi smelo prehiteti že obljubljenega obiska v Beogradu in Bukarešti, ker bi sicer zmanjšalo pomen teh dveh obiskov. V Rim bi smel iti g. Barthou šele pozneje in docela neodvisno od obiskov v Beogradu in Bukarešti.

V senci kljukastega križa

Je včeraj kancelar dr. Dollfuss uveljavil novo avstrijsko ustavo — Komandirane proslave so povsod motili hitlerjevci in socialisti — Letala v službi policije

Dunaj, 2. maja. r. V največji politični napetosti se je včeraj vršila od vlade naročena proslava proglačitve nove avstrijske ustave. Že poslednja seja okrnjenega parlamenta, ki je sam sebi podpisal smrtno obsodbo, je kazala, da ta proslava ne bo potekala tako, kakor si je želela vlada, ker so na seji sami velenemci in landbundovci nastopili proti teroriziranju vsega naroda in zahtevali, da se o ustavi izvrši ljudsko glasovanje. Vlada pa je vztrajala na tem, da parlament izglasuje pooblastilni zakon, na podlagi katerega more vlada uveljaviti novo ustavo in izdati zakone, kakor se ji zdi za njene cilje potrebni. Landbundovci in velenemci so v znak protesta zapustili sejo, oba landbundovska ministra pa sta podala ostavko, ki pa je Dollfuss seveda ni hotel sprejeti, da bi ne prišel novega »ustavnega« življenja z okrnjeno vlado.

Da bi moglo ljudstvo izraziti svoje »veselje« nad novim političnim kurzom, ki je zasidran v novi ustavi, so bile po naročilu vlade za 1. maj organizirane potem oblasti in Heimwehra v vseh večjih mestih posebne »ustavne proslave«. Na proslavo so enostavno komandirali ljudi in žandarmerija in policija je imela že več dni polno dela z dostavljanjem uradnih pozivov. Župani vsake občine so bili osebno odgovorni, za to, da se iz dotične občine udeležijo teh proslav določeno število ljudi. Na ta način je bila velika udeležba zagotovljena. Vsa druga zborovanja so bila prepovedana, najstrožje pa so bile seveda zabranjene prvomajske proslave v socialističnem duhu.

Boječ se, da bi se to komandirano »navdušenje« ne izpremenilo v ogorčenje, so oblasti po naročilu majorja Feyja kot vrhovnega poglavarja javne varnosti organizirale najobsežnejšo varnostno službo. »Nevarne elemente«, med katere prištevajo predvsem hitlerjevce in socialiste, so že dva dni prej zaprli. Vojaštvo in policija ter žandarmerija so imeli že od sobote dalje najstrožjo pripravljenost. Poleg tega je bilo poslanih v večja mesta na pomoč za vzdrževanje reda mnogo oddelkov pomožne policije in heimwehrovskih for-

macij, tako da je bila vsa Avstrija zasenčena od bajonetov.

Proslave so potekle spričo take organizacije več ali manj mirno. Kljub vsemu pa se je tudi tokrat zopet pokazalo, da se čutijo nasprotiki sedanjege režima še vedno dovolj močne. Na vseh zborovanjih so po svojih agentih izzvali neredne s tem, da so med zborovalce vrgli več bomb za solženje. Prav posrečeno demonstracijo pa so izvršili hitlerjevci na Dunaju, kjer so se vršile glavne svečanosti. Med zborovanjem, ki se ga je udeležila cela vlada z najodličnejšimi predstavniki sedanjega režima, so spustili v zrak okrog 1000 balončkov. Ko so dosegli višino kakih 500 do 600 m, se je izpod njih nenadoma izmotala velikanska hitlerjevska zastava s kljukastim križem in obdana od balončkov mirno plaval nad zborovanjem. Patriotovci so bili besni, toda pomagati si niso mogli. Naposled so se spomnili in poslali več vojaških letal, da bi zastavo »uile« in odstranili ta neprijeten simbol. Trije letalci pa so se mučili celo uro, predno se jim je to posrečilo.

Tudi socialisti niso mirovali. V Wienerwaldu so priredili veliko prvomajsko proslavo, ki se je udeležilo mnogo tisoč njihovih pristavev. Na zborovanju so govorili socialnodemokratski poslanci iz Češkoslovaške. Oblasti, ki imajo povsod svoje špijone, so še le v zadnjem hipu izvedele za to zborovanje, niso pa vedele, kje se vrši. S pomočjo letal so naposled ugotovile skrivajše socialiste in v veliki oddelki orožništva so zborovalce razgnali in voditelje aretirali.

Proti večeru pa so socialni demokrati v nekem dunajskem predmestju priredili drugo zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 8000 ljudi. Ko je prišla policija, so se uprli in je prišlo do krvavega spopada. Na obeh straneh je več ranjenih.

Do hudih neredov je prišlo tudi v Solnogradu, kjer so imeli pri tem glavno besedo hitlerjevci. Okrog in okrog mesta so na bližnjih višinah zažgali kresove v obliki kljukastega križa, zborovanje pa so motili s petardami in bombami za solženje.

Zasedanje gospodarske Male antante

Otvoril ga je včeraj v Bukarešti rumunski zunanji minister Titulescu

Bukarešta, 2. maja. AA. Rador poroča: Zasedanje gospodarske Male antante je včeraj svečano otvoril zunanji minister g. Titulescu. Otvoritvi so prisostvovali tudi jugoslovanski in češkoslovaški poslanik v Bukarešti, delegati in strokovnjaki. Po nagovoru g. Titulescu je odgovoril v imenu jugoslovanske delegacije profesor Todorović in se zahvalil g. Titulescu za izražene želje, nato pa nadaljeval:

Veseli sem, da se mi je ponudila prilika, da se zahvalim se g. ministru za lepe besede, ki nas je z njimi pozdravil ob našem prihodu. Jugoslovanska delegacija bo vse storila, da obrode dela prve konference v Pragi željene rezultate. V tej želji smo tudi prišli, da prisostvovalimo temu drugemu zasedanju. Pozdravljamo v imenu jugoslovanske delegacije g. ministra in člane rumunske in češkoslovaške delegacije

z željo, da bi naše delo v Bukarešti obrodilo sadove.

Nato je dobil besedo predsednik češkoslovaške delegacije g. Standler, ki se je v imenu svoje delegacije pridružil izvajanjem ministra Titulescu, pozdravil svoje jugoslovanske tovariše in izrazil nado, da bi to zasedanje dalo pozitivne plodove za splošne interese vseh treh držav.

Bukarešta, 2. maja. AA. Vsi rumunski listi posvečajo gospodarski konferenci Male antante kar največjo pozornost. »Universul« naglašja, da so od prvega zasedanja v Pragi minili štirje meseci in da se je v tej dobi intenzivno delalo za gospodarsko zblizanje med tremi državami. Ni dvoma, nadaljuje list, da ni mogoče nankrat doseči vseh željenih rezultatov, za kaj na gospodarskem polju je treba računati z raznimi težkočami, ki jih je nemogoče premagati v tako kratkem času.

Izpremembe v sodni službi

Beograd, 2. maja. g. S kraljevim ukazom so na lastno prošnjo postavljeni: za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani Orožen Fran, sodnik sreskega sodišča v Ljubljani in Barčević Jože, sodnik sreskega sodišča v Ljubljani; za sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu Šavelj Anton, starešina sreskega sodišča v Ribnici in Pakiz Silverij, starešina sreskega sodišča v Koziem; za sodnika okrožnega sodišča v Celju Radej Anton in Detiček Mirko, sodnika sreskega sodišča v Celju; za starešino sreskega sodišča v Ljubljani Jerman Jakob, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; za starešino sreskega sodišča v Novem mestu Kacijan Anton, sodnik okrožnega sodišča v Novem mestu; za sodnika sreskega sodišča v Črnomlju Pame Jože, sodniški pristav pri sreskem sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Višnji gori Poljanec Franc, sodniški pristav pri sreskem sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Ormožu dr. Obran Adolf, sodniški pristav pri sreskem sodišču v Mariboru; za sodnika sreskega sodišča v Mariboru; za sodnika sreskega sodišča v Gornji Radgoni dr. Gorup Milan, sodniški pristav pri sreskem sodišču v Ptuj; po službeni potrebi je premeščen k sreskemu sodišču v Šoštanj Lavstek Andrej, s sreskega sodišča v Ormožu; na lastno prošnjo so premešeni: k okrožnemu sodišču v Ljubljani Kovač Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru; k sreskemu sodišču v Ljubljani Rus Jože, sodnik sreskega sodišča v Višnji gori in Bidovec Valentin, sodnik sreskega sodišča v Radovljici; k sreskemu sodišču v Celju Leon Berlić, sodnik sreskega sodišča v Konjicah; k sreskemu sodišču v Konjicah Punčuh Valentin, sodnik sreskega sodišča v Brežicah; k sreskemu sodišču v Radovljici Torelli Albini, sodnik sreskega sodišča v Črnomlju in k sreskemu sodišču v Brežicah Pance Vinko, sodnik sreskega sodišča v Gornji Radgoni.

Uvoz alkohola v Ameriko podaljšan

Newyork, 2. maja. r. Svobodni uvoz alkoholnih pijač v Ameriko je bil podaljšan do 31. avgusta. S tem nameravajo do neke mere popeljati tihotapstvo z alkoholom, ki se je zaradi visokih carin na alkohol močno razpaslo. V prvih treh mesecih se je zaprli nič manj kakor 2000 tihotapev alkoholnih pijač.

Spremembe v italijanski vladi

Rim, 2. maja. r. Včeraj je bila izvršena delna rekonstrukcija vlade. Dolgoletni prometni minister admiral Ciano je odstopil s svojega mesta ter je bil imenovan za predsednika nove fašistične zbornice. Ciano pripada najožjemu prijateljskemu krogu Mussolinija. Njegov sin Galeazzo Ciano je poročen s hčerko Mussolinija Eddo.

Prvomajski izgreedi drugod

V Parizu so komunisti izvali krvave spopade — Drugod ni bilo resnejših nemirov

Pariz, 2. maja. r. Dočim so potekle prvomajske proslave v Parizu in vsej Franciji mirno in brez omembe vrednih incidentov, je prišlo v večernih urah v Parizu in nekaterih predmestjih do krvavih spopadov. V 13. pariškem okraju, kjer je glavni stan komunistov, so priredili okrog 8. zvečer pred Delavskim domom protestno zborovanje proti aretaciji komunističnega poslanca Monjalvisa. Policija je zborovalce kmalu razgnala. Dve ure pozneje so se zopet zbrali in skupno s stanovci tega doma, ki jih je nad 4000, priredili novo zborovanje. Ko je prišla policija, da bi napravila red, so jo sprejeli z višjih nadstropij doma s salvami iz pušk in revolverjev. Policija je bila prešibka in se je morala umakniti, dokler ni dobila ojačenja. Med tem so komunisti zgradili pred domom barikade in vnela se je pravzaprav ulična bitka, ki je trajala več ur. Ob 2. jutraj je prišel na lice mesta osebno pariški prefekt. Boji so trajali vse do zore, nakar so komunisti barikade zažgali in se nato vdali. Policija je aretirala 74 kolovodij. Na strani policije je 11 ranjenih, med njimi dva višja uradnika, ki se borila v bolnici s smrtjo, komunisti pa imajo 23 ranjenih. Do sličnih izredov je prišlo tudi v predmestju Broqueville.

Listi popisujejo dogodke v XIII. okraju kot pravo pobuno in pravijo, da so demonstranti le malo vzklikali in peli. Proti njim je oblast poslala 2000 stražnikov, ki so komaj obvladali komunistične izgrede; de-

monstranti so bili izkopani pravi jarek na ulici in ga utrdili s kamenjem tlaka.

V Posarju brez povork

Berlin, 2. maja. AA. Iz Saarbrückna poročajo, da se je proslave nemškega delovnega dne udeležila velikanska množica ljudi. Poslopja so bila okrašena z zastavami in zelenjem. V tovarnah in rudnikih so praznovali. Ker so bile policije povorke prepovedane, so praznovali 1. maj v zaprtih prostorih. Predsednika rajha Hindenburga in kancelarja Hitlerja so izvolili za častna meščana in jima poslali pozdravni brzojavki.

Bombe v Budimpešti

Budimpešta, 2. maja. AA. Kakor so že poročali, je budimpeštanska policija aretirala dve dni več oseb, ki so izdelovale peklenke stroje in bombe in nameravale izvršiti 1. maja celo vrsto atentatov. Zdjaj je, kakor uradno poročajo, policija našla pred poslopjem, kjer stanuje šef budimpeštanske politične policije, peklenški stroj, spravljen v ovoj 9 centimetrske granate in nabit z ekrazitom in kosci železa.

V Španiji mir

Pariz, 2. maja. AA. Po poročilih iz Madrida je včerajšnji dan v glavnem mirno potekel. Delo je poticalo v vsej državi. Do večjih incidentov je prišlo samo v mestu Tanti, kjer je ena oseba našla smrt.

Na dveh živiliških trgih

Ljubljana, 2. maja. Danes, prvo sredo v mesecu ni tako brez pomena, da smo dobili še en živiliški trg, kar dokazuje že to, da je bilo živhalno na obeh. Druga stvar pa je, kar se tiče kupcij. Prodajalke so tožile zlasti na Sv. Jakoba trgu, da je bila slaba kupcija, ne moremo reči, ali so bile pritožbe upravičene ali ne.

Čeprav so pripisovali otvoritvi živiliškega trga na Sv. Jakoba trgu velik pomen, vendar ni bilo govoranc, pa tudi zastav Svdjakobčani niso izobesili. Na cesti vzdolj cerkve se je razvrstilo v treh vrstah okrog 40 prodajal, odnosno prodajalcev. Trgovčank z značilnimi dvokolnicami je bilo 8. Večina prodajal je bila skeptična, češ, da nimajo upanja, da bo cvetela kupcija, poskusiti je pa vseeno treba. Tržnine jim ni bilo treba plačati, kar je posebno privlačno za kmetice. Toda dvomijo, da bo ostala ta olajšava v veljavi. Trg je bil dobro založen z vsem, le mesa še ni bilo, ki ga pa ho že jutri dovolj. Mesarji bodo imeli zasilne stojnice, ki bodo založene z mesom vseh vrst.

Gospodinje so bile na novem trgu nekoliko skeptične baš zaradi tega, ker ni bilo mesa. Sploh pa gospodinje kupujejo meso stalno pri »svojih« mesarjih. Težava je hoditi samo zaradi mesa na stari trg. Sicer so pa bile gospodinje danes radovedne, kako je na novem trgu. Nekateri so imeli izredno mnogo opravkov, ker so morale proučiti položaj na obeh trgih. Na Mestnem in Starem trgu so se srečavale, ta ali ona je imela že poln cekar, druge so pa še vedno hodile s praznimi cekarji v obe smeri. Bilo se je pač težko odločiti, kje bi naj kupovale in morale so najprej ugotoviti, če so cene kaj nižje na novem ali starem trgu. Vendar ni bilo bistvene razlike pri cenah. Zelenjava, salata, špinata je bila po dinarju merica tu in tam. Edino grah je prodajal branjevec na Sv. Jakoba trgu po 5 do 6 Din kg, dočim je bil na starem trgu najcenejši po 6 Din. Novi trg je bil tudi dobro založen z mlečnimi izdelki, ki so jih prodajali po povsem enakih cenah kot na starem trgu. Jaje je bilo na izbiro, in so jih prodajali najceneje 25 komadov za 10 Din. Malo je pa bilo perutnine, a tudi povpraševanja po nji ni bilo.

Na starem trgu se je poznalo nekoliko, da je bil povečan živiliški trg, vendar ne

mного. Sicer ob sredah ni zdaj nikdar bolj zaseden zelenjadni trg, dočim se na perutninskem trgu ni nič poznalo, da je bilo odsotnih nekaj prodajal. Živa perutnina je draga, zlasti piščeta, ki so jih danes ponujali po 45 Din par. Putke in peteline so prodajali po 24 do 28 Din komad.

Na Pogačarjevem trgu so zdaj že dva dni črešnje, ki so še posebno sladke, ker so po 24 Din kg. Zdjaj je tudi še nekaj novega krompirja, ki je po 6 do 8 Din kg. — Na Sv. Petra nasipu je bilo danes več krompirja naprodaj na debelo kot v soboto, ko so ga nekateri prodajali celo po 1.25 Din kg. Danes je bil najdražji po dinarju. Od kupcev je bilo odvisno, po čem so ga kupili, kajti danes so bili kmetje pristopni za barantanje.

Jugoslovenski novinarji v Berlinu

Berlin, 2. maja. AA. Skupina jugoslovanskih novinarjev je prispela po nepretrganem poletu 5 ur in 10 minut z letalom »General Feldmaršal v. Hindenburg« včeraj ob 14.30 na berlinsko letališče Tempelhof. Na letališču so zastopnike jugoslovanskega tiska sprejeli predstavniki nemškega avtomobilskega kluba in zatopniki gospodarskih krogov ter osebe jugoslovanskega poslanstva s poslaniškim svetnikom g. Rašičem na čelu. Z letališča so se naši novinarji odpeljali z zastopniki berlinskega tiska v hotel »Adlon«, kjer so se jugoslovenski gostje najprej nekoliko odpočili. Ob 16.30 so jugoslovenski novinarji napravili izlet po Berlinu in okolici. Ob 20. uri je bil svečan sprejem v avtoklubu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2316.51—2327.87, Berlin 1345.79—1356.49, Bruselj 799.41 do 803.55, Curih 1108.35—1113.85, London 173.67—175.24, Newyork 3377.72—3405.98, Pariz 225.77—226.89, Praga 142.23—143.09, Trst 290.57—292.97 (premjia 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.35 do 9.45.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 2. maja. Pariz 20.37, London 15.70, Newyork 307.25, Bruselj 72.125, Milan 26.26, Madrid 42.20, Amsterdam 124.—, Berlin 121.60, Dunaj 57.20, Praga 12.84, Varšava 58.30, Bukarešta 3.05.

